

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๔๙

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร.๓)/ 06 ท.ท /๒๕๖๐ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง OECD ทาบทามให้ไทยพิจารณาตำแหน่งประธานร่วมของการประชุม Steering Group

Meeting of OECD Southeast Asia Regional Programme (SEARP) วาระปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอ เรื่อง OECD ทาบทามให้ไทยพิจารณาตำแหน่งประธานร่วมของการประชุม Steering Group Meeting of OECD Southeast Asia Regional Programme (SEARP) วาระปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งพิจารณาแล้ว เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รองนายกรัฐมนตรี

โครงการ Southeast Asia Regional Programme (SEARP)

๑. ภูมิหลัง

๑.๑ นับตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๕๐ (ค.ศ. ๒๐๐๗) องค์การเพื่อความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development หรือ OECD) ได้เริ่มส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคอาเซียนเพิ่มมากขึ้น โดยที่ประชุม OECD Ministerial Council Meeting ในปีนั้น ได้เห็นพ้องร่วมกันที่จะกำหนดให้ภูมิภาคอาเซียนเป็น strategic priority ของ OECD ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มประเทศที่ร่ำรวยที่สุดของโลกเริ่มจะ “Look East” สู่ภูมิภาคที่มีพลวัตขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกสูง เช่น อาเซียน เพื่อรักษา geographical balance ของความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคนี้

๑.๒ โครงการ OECD Southeast Asia Regional Programme (SEARP) ริเริ่มขึ้นในการประชุม OECD Ministerial Council Meeting เมื่อปี ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) โดยมีผู้แทนระดับสูงจากประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วม และมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง OECD และอาเซียน โดยสนับสนุนการบูรณาการอาเซียน กระบวนการปฏิรูปภายในของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งสนับสนุนให้อาเซียนเข้ามามีส่วนร่วมในหน่วยงานและกลไกต่าง ๆ ของ OECD ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างภูมิภาคทั้งสอง

๑.๓ ประกอบด้วยความร่วมมือ ๖ สาขา ภายใต้ Regional Policy Networks (RPNs) ได้แก่ ด้านภาษี SMEs การศึกษาและทักษะ การลงทุน ความเชื่อมโยงและความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน และแนวปฏิบัติด้านกฎระเบียบที่ดี และอีก ๓ ประเด็นเฉพาะ หรือ Initiatives ได้แก่ การค้า นวัตกรรม และความเท่าเทียมทางเพศ นอกจากนี้ OECD Development Center และอาเซียน ยังร่วมกันจัดทำ Economic Outlook for Southeast Asia, China and India ซึ่งเป็นรายงานวิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจและการรวมตัวของภูมิภาค

๑.๔ นอกจากนี้ SEARP ยังมีหุ้นส่วนสำคัญในระดับภูมิภาค (ASEAN, APEC, ADB, ERIA และ UNESCAP) และระดับระหว่างประเทศ (World Bank, UNESCO) ร่วมดำเนินโครงการอีกด้วย

๒. การประชุม Steering Group Meeting of SEARP

การประชุม Steering Group Meeting of SEARP จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อติดตามผลและหารือวิสัยทัศน์การดำเนินงานของ SEARP ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง OECD – อาเซียน เพื่อสนับสนุนกระบวนการบูรณาการเศรษฐกิจของ AEC และการปฏิรูปภายในของประเทศสมาชิก โดยภายใต้โครงการ SEARP มีการจัดการประชุมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศสมาชิก OECD ในระดับต่างๆ ทั้งในระดับรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่อาวุโส และผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ (๑) การสัมมนา OECD Southeast Asia Regional Forum เพื่อหารือถึงประเด็นสำคัญ/ประเด็นอุบัติใหม่ที่มีผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน (๒) การประชุม Steering Group Meeting of OECD SEARP ในภูมิภาคอาเซียน ในช่วงกลางปี ซึ่งมักจะจัดคู่ขนานกับการประชุม OECD Southeast Asia Regional Forum เพื่อติดตามผลและหารือวิสัยทัศน์การดำเนินการของ SEARP ตลอดจนเพื่อร่วมกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว (๓) การประชุม Steering Group Meeting of OECD SEARP ในช่วงปลายปี ณ กรุงปารีส และ (๔) การประชุม Ministerial Level Steering Group Meeting of OECD SEARP ซึ่งเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีซึ่งญี่ปุ่นเสนอเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ๒๕๖๑

๓. บทบาทของไทยภายใต้ SEARP

๓.๑ ในระดับอาเซียน ร่วมจัดทำ ASEAN Principles for Public-Private Partnership (PPP) Frameworks การจัดทำ Economic Outlook for Southeast Asia, China and India 2015 - 2019 ของ OECD Development Center ความร่วมมือระหว่าง OECD-ERIA เพื่อจัดทำ ASEAN SME Policy Index ซึ่งช่วยสนับสนุนการกำหนด ASEAN Strategic Action Plan for SME Development 2016-2025

๓.๒ ในระดับประเทศ

– **สาขา SMEs ไทย** (ผู้แทนจากสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ สสว.) เป็น Co-Chair ของสาขานี้ ตั้งแต่เดือน มิ.ย. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) โดยเห็นว่า OECD มีบทบาทสำคัญทั้งในอาเซียนและในไทย โดยความร่วมมือที่เด่นชัด คือ การช่วย harmonise สถิติด้าน SMEs ของประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าด้วยกัน สำหรับไทยเอง OECD เคยเข้ามาจัดทำ SME Policy Review เมื่อปี ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) และยังสามารถแสดงความสนใจให้ OECD เข้ามาจัดทำความร่วมมือดังกล่าว นอกจากนี้ สสว. ยังเตรียมขยายความร่วมมือกับ OECD ภายใต้โครงการ Country Programme (CP) เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างนโยบายและมาตรการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของ SMEs ไทย ตลอดจนจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนโยบายการส่งเสริม SMEs ของไทยให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

– **สาขาการลงทุน** ผู้แทนจาก BOI เป็น Co-Chair ตั้งแต่เดือน ธ.ค. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)

– **สาขาการศึกษา** กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ Policy Review ร่วมกับ OECD และ UNESCO โดยได้เสนอรายงานฉบับสุดท้ายให้สภากาชาดศึกษาแห่งชาติประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ๑๕ ปี ฉบับใหม่

๓.๓ กต. ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม OECD Southeast Asia Regional Forum ในวันที่ ๒๔ ส.ค. ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) ตามแนวปฏิบัติที่ผ่านมาของการประชุมซึ่งก่อนหน้า การประชุม Steering Group Meeting of SEARP หนึ่งวัน ประเทศเจ้าภาพจะจัดการประชุม OECD Southeast Asia Regional Forum เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการประชุม SEARP และผู้เชี่ยวชาญของ OECD ได้รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นที่เป็นโอกาสและความท้าทายต่อการรวมตัวของอาเซียนจากผู้แทนของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน วิชาการ ประชาสังคม และองค์กรระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยหัวข้อสำหรับการประชุม คือ “Opportunities & Policy Challenges of Digital Transformation in Southeast Asia” เพื่อให้มีความสำคัญกับโอกาสและความท้าทายที่เกิดจากปรากฏการณ์การปฏิรูปทางด้านดิจิทัลซึ่งส่งผลกระทบต่อการเติบโตของอาเซียนในทุกมิติ ซึ่งกลุ่มประเทศอาเซียนจะต้องร่วมกันรับมือและใช้ประโยชน์จากปรากฏการณ์ดังกล่าว โดยนายวีระศักดิ์ พุทธเลิศ รช.กต. (ในฐานะรักษาการ รมว.กต.) และนาย Ángel Gurría เลขาธิการ OECD ได้ร่วมกล่าวเปิดการประชุม รวมทั้ง ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และเลขาธิการอาเซียนร่วมเป็นองค์ปาฐก (keynote speaker) สำหรับการประชุมในช่วงแรกด้วย

๔. การดำรงตำแหน่งประธานร่วม SEARP ของไทย

๔.๑ ญี่ปุ่นในฐานะประธานร่วมฝ่ายประเทศสมาชิก OECD และประเทศที่มีบทบาทแข็งขันในการผลักดันโครงการ SEARP และอินโดนีเซียในฐานะประธานร่วมฝ่ายประเทศสมาชิกอาเซียน จะครบวาระการดำรงตำแหน่งในปี ๒๕๖๐ (วาระ ๓ ปี) ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา ฝ่าย OECD ได้ทาบทามให้ไทยรับตำแหน่งประธานร่วมต่อไปแทนอินโดนีเซียในหลายโอกาส โดยเฉพาะการหยิบยกขึ้นหารือกับผู้นำรัฐบาลของไทย เช่น นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และนายวิษณุ เครืองาม) ในระหว่างการเยือนไทยของนาย Ángel Gurría เลขาธิการ OECD เมื่อเดือน ส.ค. ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) และล่าสุดในการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กับ นาย Masamichi Kono รองเลขาธิการ OECD ในระหว่างการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคประจำปี ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) ที่เมืองดานัง ทั้งนี้ ฝ่าย OECD ได้แจ้งว่า เกาหลีใต้จะรับตำแหน่งประธานร่วมดังกล่าวต่อจากญี่ปุ่น

๔.๒ การประชุม Steering Group Committee of OECD SEARP ครั้งต่อไปจะมีขึ้นในวันที่ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๑ (ค.ศ. ๒๐๑๘) ที่กรุงปารีส ซึ่งจะมีการพิจารณาเรื่องการสรรหาประธานร่วมของโครงการ SEARP ซึ่งจนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีประเทศใดแสดงความสนใจ นอกเหนือจากประเทศไทยและเกาหลีใต้

ทั้งนี้ ประเทศสมาชิก OECD โดยเฉพาะญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ได้พิจารณาเห็นถึงพลวัตของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ OECD ซึ่งถือว่ารุดหน้าอย่างยิ่งในปีนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากที่ประเทศไทยและ OECD ได้เตรียมที่จะเริ่มดำเนินโครงการ Country Programme (CP) ซึ่งไทยถือเป็นประเทศเดียวจากอาเซียนที่มีโครงการความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวกับ OECD หลายฝ่ายจึงเห็นว่า ไทยเป็นประเทศที่มีปฏิสัมพันธ์กับ OECD มากที่สุดและมีความเหมาะสมที่สุดที่จะดำรงตำแหน่งประธานร่วมของโครงการ SEARP ต่อไป

* * * * *

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐